

MSB 309

MORE SEED AND BREAD

KORTE BIJBELSE BOODSCHAPPEN VAN

THE WORD OF TRUTH MINISTRY

oprichter: Otis Q. Sellers

Een vertaalcomplot

door Andrew Brown

“Want het woord Gods is levend en krachtig en scherper dan enig tweesnijdend zwaard en het dringt door, zó diep, dat het vaneenscheidt ziel en geest, gewrichten en merg, en het schift overleggingen en gedachten des harten” (Hebr.4:12).¹ Heeft u er wel eens over nagedacht dat Gods Woord onderscheid maakt tussen ziel en geest? De meesten verwarren deze twee woorden en gebruiken ze afwisselend zonder dat ze zich daarvan bewust zijn. Met name de Engelse vertalers² hebben herhaaldelijk het woord voor ziel weggelaten op plaatsen waar het nodig is om essentiële informatie over te brengen. Door deze tekortkoming in de vertaling is het bijna onmogelijk om een juist begrip te krijgen zonder naar het Hebreeuws en Grieks te kijken. Met een dergelijke draai in de richting van de vooringenomenheid van ‘samenspannende’ mensen, is het niet verwonderlijk dat zowel gelovigen als niet-gelovigen hetzelfde geloven als het gaat om de ziel. Een woordstudie over de ziel (Hebreeuws: *NEPEŠ* en Grieks: *PSUCHĒ*) is hard nodig. Laat gelovigen in Christus worden veranderd door de vernieuwing van hun denken, door zich te baseren op de feiten van Gods volmaakte Woord in plaats van hun geloof aan te passen aan de populaire stroming van de wereld.

De wet van goddelijke uitwisseling legt verband tussen het Hebreeuwse woord *NEPEŠ* en het Griekse woord *PSUCHĒ* door middel van talrijke teksten uit het Oude Testament die worden geciteerd in het Nieuwe Testament. Romeinen 11:3 citeert Elia die zegt: **“Here, uw profeten hebben zij gedood, uw altaren hebben zij omvergehaald; ik ben alleen overgebleven en mij staan zij naar het leven (*PSUCHĒ*).”** In plaats van het Griekse woord *PSUCHĒ* is in het geciteerde gedeelte in I Koningen 19:10 het Hebreeuwse *NEPEŠ* gebruikt. (Vergelijk ook Marc.12:30 met Deut.6:45, I Cor.15:45 met Gen.2:7, Hand.2:27 met Ps.16:10.) De Schrift bevestigt dus dat *NEPEŠ* het Hebreeuwse woord is dat overeenkomt

¹ Tenzij anders vermeld, is de Nieuwe Vertaling 1951 van het NBG geciteerd.

² Geldt ook voor Nederlandse vertalers.

met het Griekse woord *PSUCHĒ*. De woorden komen 859 keer voor in de Schrift (respectievelijk 754 en 105 keer), maar slechts tweederde van deze gevallen wordt vertaald met “ziel”! Als men eenmaal op de hoogte is van de teksten waar de verborgen woorden zouden moeten voorkomen, zijn de veranderingen te significant om te worden genegeerd door liefhebbers van Gods waarheid. De vertalingen verbergen de waarheid. Essentiële feiten zijn opzettelijk verborgen gehouden door het gebruik van talrijke verschillende woorden, waardoor een samenzwering is ontstaan die door alle belangrijke vertalers is gevolgd.

Aangezien **“Alle woord Gods is gelouterd”** (Spr.30:5), bevat het gebruik van de ziel in de oorspronkelijke talen een volmaakte harmonie. In Johannes 6 verlieten veel volgelingen Jezus vanwege zijn “harde rede”. Jezus vroeg de twaalf apostelen: **“Gij wilt toch ook niet weggaan?”** Onze houding zou moeten lijken op die van Petrus, die antwoordde: **“Here, tot wie zullen wij heengaan? Gij hebt woorden van eeuwig leven”** (Joh.6:67-68). Als de feiten in de Schrift aantonen dat ons huidige geloof tekortschiet, laten we dan trouw zijn en onze mening dienovereenkomstig bijstellen! De echte vraag hier is: “Wat is een ziel (*NEPEŠ*)?”

De eerste vermeldingen, waar *NEPEŠ* betrekking heeft op dieren, zouden iedereen moeten doen afkeren van de traditionele misvatting! **“Dat de wateren wemelen van levende wezens** (Hebreeuws: *NEPEŠ HAYYĀH*).” (Gen.1:20). **“Toen schiep God de grote zeedieren en alle krioelende levende wezens** (*NEPEŠ HAḤAYYĀH*), **waarvan de wateren wemelen, naar hun aard, en allerlei gevleugeld gevogelte naar zijn aard”** (Gen.1:21). Volgens deze verzen zijn vissen en vogels zielen. Landdieren zijn ook zielen (Gen.1:24). God somt ze allemaal op in Genesis 1:30 en ook wanneer Adam alle levende zielen benoemt in Genesis 2:19. Het complot vertaalt elke vermelding waarin dieren als zielen worden voorgesteld verkeerd. Alleen de vijfde vermelding gebruikt God *NEPEŠ* met betrekking tot de mens die Hij heeft geschapen. In die verwijzing naar de mens zijn de vertalingen verdeeld over de vraag of de man een *ziel* is of niet.

“Toen formeerde de HERE God de mens van stof uit de aardbodem en blies de levensadem in zijn neus; also werd de mens tot een levend wezen (*NEPEŠ HAYYĀH*)” (Gen.2:7). Vóór deze gebeurtenis bestond er geen menselijke ziel; de mens werd een levende ziel bij zijn schepping. Dit weerlegt de gangbare mythe dat de mens een ziel heeft, en onthult in plaats daarvan dat de mens een ziel is. Verwijzingen naar *ziel/NEPEŠ* in de Schrift hebben betrekking op de hele persoon – inclusief en nooit los van het lichaam. Zoals toen Abraham zei: **“... en ik (mijn *NEPEŠ*) om uwentwil in het leven moge blijven”** (Gen.12:13). Mensen zijn zielen en spreken nauwkeurig over zichzelf als zodanig door ‘ik’ of ‘mijn’ te gebruiken. Isaak zei: **“dan zal mijn ziel u zegenen, eer ik sterf”** (Gen. 27:4). Mensen zeggen ‘die arme ziel’. David zei: **“velen zeggen van mijn ziel: Hij vindt geen hulp bij God”** (Ps.3:3).

Als we nadenken over het Bijbelse gebruik van het woord ‘ziel’, komen we teksten tegen waarin *NEPEŠ* in verband wordt gebracht met bloed. **“Alleen vlees met zijn ziel, zijn bloed, zult gij niet eten”** (Gen.9:4). Er wordt een metafoor gebruikt om uit te drukken dat alles wat bloed bezit een ziel is. Daarom is de ziel niet Gods onderscheidende factor tussen dieren en mensen. Na de zondvloed van Noach zei God: **“Als de boog in de wolken is, dan zal Ik hem zien, zodat Ik mijn eeuwig verbond gedenk tussen God en alle levende wezens** (*NEPEŠ HAYYĀH*) **van alle vlees, dat op aarde is”** (Gen.9:16). **“Want de ziel** (*NEPEŠ*) **van het vlees is in het bloed”** (Lev.17:11). De Schrift leert metaforisch dat bloed leven bevat en dat elk schepsel met bloed, of dat in staat is om te leven, een *ziel* is.

Als het leven wordt weggenomen van de levende (Hebreeuws: *HAY*) ziel, wordt het een dode (Hebreeuws: *MĒT* van *MUT*) ziel. De hogepriester mag geen dode persoon (*NEPEŠ MĒT*) naderen (Lev.21:11). Het lijkt geen twijfel dat *MUT* ‘doden’ betekent. De vertalers konden dit zien, maar hebben dit feit opzettelijk weggelaten, omdat het resultaat dan een rechttoe rechtaan vertaling ‘DODE ZIEL’ zou zijn. **“Al de tijd, dat hij zich aan de HERE gewijd heeft, zal hij bij geen dode** (*NEPEŠ MĒT*) **komen”** (Num.6:6). De vertaling van deze verzen is zo misleidend dat lezers niet kunnen begrijpen dat ze over dode zielen gaan, tenzij ze de woorden in de oorspronkelijke taal opzoeken. (Denk aan teksten waar God duidelijk getuigt van dode zielen, die echter door de vertaling verborgen blijven: Lev.19:28; 21:1,11; 22:4;

Num.5:2; 6:6,11; 9:6,7,10; 19:11,13; Hag.2:13; Openb.8:9; 16:3). Wanneer lezers zich verdiepen in de feiten uit de Schrift met betrekking tot de ziel, kunnen ze niet voorbijgaan aan het feit dat Gods Woord leert dat zielen “sterven”.

In tegenstelling tot wat vaak ten onrechte wordt gedacht, vermeldt de Bijbel in meer dan 50 teksten dat het doden van een ziel mogelijk is. **“En hij [Jozua] sloeg het [de stad] en alle levende wezens (NEPEŠ), die daarin waren, met de scherpte des zwaards”** (Joz.10:30). Deze zin wordt vaak herhaald in Jozua, waaruit blijkt dat zielen worden gedood. Dit is alleen verrassend voor mensen die zijn misleid door het vertaalcomplot. Ezechiël verkondigde de woorden van de Heer: **“Jullie laten mensen (NEPEŠ) sterven die niet moeten sterven, en houden mensen (NEPEŠ) in leven die niet in leven mogen blijven”** (Ez.13:19, NBV).³ Sommige zielen verdienen de dood, terwijl andere zielen het verdienen om in leven te blijven (Ez.22:27). Er waren reinigingsregels voor iedereen die een dode persoon (NEPEŠ) had aange- raakt (Num.31:19). Er werd een toevluchtsoord ingesteld waar de moordenaar die onopzettelijk een persoon (NEPEŠ) had gedood, naartoe kon vluchten (Num.35:11). God schreef in zijn volmaakte wet: **“Ook wanneer iemand enig mens (NEPEŠ) doodslaat, zal hij zeker ter dood gebracht worden. Maar wie (de NEPEŠ van) een stuk vee doodt, zal dat vergoeden: stuk voor stuk”** (Lev.24:17-18). Het is duidelijk dat God een eervolle behandeling van zielen wenste en een onderscheid maakt tussen de waarde van menselijke en dierlijke zielen. Er zijn veel eenvoudige, duidelijke teksten zoals deze die, als ze consistent worden vertaald, aantonen dat zielen worden gedood. In Mattheüs 10:28 (zie *Seed & Bread* nr. 81 voor uitleg) is *ziel* onomwonden vertaald en dit vers wordt vaak aangehaald, maar het moet worden beschouwd en verstaan in het licht van de overvloed aan andere plaatsen waar zielen en doden worden vermeld.

Gelukkig leert de Bijbel ook dat dode menselijke zielen zullen worden opgewekt. **“HERE, Gij deedt mij opkomen uit het dodenrijk”** (Ps.30:4). **“Want Gij hebt mijn leven van de dood gered”** (Ps.116:8). Door zijn eigen ziel neer te leggen, betaalde Jezus de hoge prijs om onze zondige zielen te verlossen. **“De goede herder stelt zijn leven (Grieks: PSUCHĒ) voor de schapen”** (Joh.10:11, St.Vert.), **“gelijk de Zoon des mensen niet gekomen is om Zich te laten dienen, maar om te dienen en zijn leven (PSUCHĒ) te geven als losprijs voor velen”** (Matt.20:28). Het offer van de Heer van zijn ziel betaalde de losprijs voor onze ziel die voorbestemd was voor de tweede dood. Alle dode zielen zullen tot leven worden gewekt voor het oordeel.

Het feit dat vertalers naast ziel nog vele andere woorden hebben gebruikt in de reeds geciteerde verzen, heeft een groot aantal zielen ervan weerhouden de waarheid te zien in meer dan 300 teksten waar de ziel kan worden gered of verlost van, dan wel onderworpen aan de dood. Bekijk nog een paar verzen en zie hoe gemakkelijk de vertaling het maakt om je niet te realiseren dat je iets over zielen leest: David zei dat koning **Saul het erop toelagde zijn leven (NEPEŠ) te nemen** (I Sam.24:12), de profeet Nathan sprak: **“Nu dan, laat mij u toch een raad geven, opdat gij uw leven (NEPEŠ) en dat (= de NEPEŠ van uw zoon Salomo redt”** (I Kon.1:12) . Salomo's ziel was in levensgevaar, net zoals die van Herodes die de baby Jezus wilde doden, **“want zij, die het kind naar het leven (PSUCHĒ) stonden, zijn gestorven”** (Matt.2:20). Paulus zegt dat Epafroditus **“om het werk van Christus... de dood nabijgekomen (is) en hij heeft zijn leven (PSUCHĒ) gewaagd”** (Fil. 2:30).

Wegens de beperkte ruimte kan dit geen uitputtende studie zijn, dus laat de lezer zich ertoe zetten om het Woord te openen en zijn eigen persoonlijke studie te beginnen. De mensen die ervoor kiezen om de feiten over de ziel in de Bijbel te bekijken, zullen in meer dan 100 teksten vinden over verlangens, lusten en hartstochten, een secundaire definitie of metafoor, tegenkomen die verband houdt met de Hebreeuwse en Griekse woorden NEPEŠ en PSUCHĒ. Dit gebruik is logisch, aangezien begeerten en

³ NBV 2004 en 2021 komen meer overeen met de door de auteur gebruikte *New American Standard Bible*. De ‘ziel’ komt niet voor in de vertaling van dit vers. Dat geldt ook voor bijvoorbeeld Willibrordvertaling 1995: “u doodt levens die niet mochten sterven en levens die verdienen te sterven tracht u te behouden”. NBG51 heeft ‘ziel’ wél in de vertaling: “om zielen te doden die niet sterven moesten, en om zielen in het leven te behouden, die niet moesten blijven leven.”

verlangens voortkomen uit levende zielen om die te onderhouden of te bevredigen. Voorbeelden hiervan zijn: **“Mijn ziel smacht naar uw heil, op uw woord hoop ik”** (Ps.119:81). **“Men veracht een dief niet, wanneer hij steelt om zijn begeerte (NEPEŠ) te bevredigen, als hij honger heeft”** (Spr.6:30). **“De rechtvaardige eet tot verzadiging toe (bevredigt zijn eetlust [NEPEŠ])”** (Spr.13:25). **“Hij (Sichems NEPEŠ) was aan Dina, de dochter van Jakob, innig gehecht; hij had het meisje lief en sprak tot het hart van het meisje”** (Gen.34:3). Jezus droeg de mensen op om **“de Here, uw God, lief (te) hebben uit geheel uw hart en uit geheel uw ziel en uit geheel uw verstand en uit geheel uw kracht”** (Mar.12:30; Deut.6:45). We kunnen onze ziel/verlangens trainen om de ware voeding van een liefdesrelatie met de Heer Jezus na te streven en te vinden.

Deze korte studie geeft feiten over de ziel die bewust verborgen zijn gehouden in veel Nederlandse vertalingen. Het is duidelijk dat dieren net zo goed zielen zijn als elk ander wezen met levengedend bloed. Een ziel is geen onsterfelijk deel dat losstaat van het vlees, maar kan sterven en sterft ook. Zoals Maarten Luther over zijn stelling 27 uitlegde, is de leer van “de onsterfelijkheid van de ziel” een van de “eindeloze gruwelen in de Romeinse mestvaalt van pauselijke beslissingen”. Helaas heeft het complot sinds zijn tijd nog veel meer mensen in zijn greep gekregen. Er zijn honderden teksten die deze blindelings aanvaarde mythe tegenspreken. Mensen halen misschien een paar verwarrende en verkeerd begrepen teksten aan om hun opvattingen over de ziel te onderbouwen, maar ze gebruiken de Bijbel niet als leidraad voor hun geloof, maar kiezen en selecteren om te onderbouwen wat ze denken te moeten vinden. Deze onwetendheid wordt in stand gehouden doordat het woord voor ziel verborgen is in de vertaling van juist die teksten die het zouden definiëren door het juiste gebruik ervan. Als dit duidelijk is geworden, laat dan Gods Woord worden gelezen voor wat Hij werkelijk heeft gezegd, terwijl de gelovige de kans grijpt om dicht bij de waarheid te komen die zo geliefd is door de Heer.

“Ieder, die zijn leven zal trachten te behouden, die zal het verliezen, maar ieder, die het verliezen zal, die zal het vernieuwen” (Luc.17:33). Ziet u waar God in dit vers naar de ziel verwijst, en hebt u ogen om de waarheid te zien die God 859 keer in zijn Woord heeft opgeschreven? Onze vertalers hebben wat uit te leggen.

Gepubliceerd in april 2016